

DIENOS ŽINIOS Nr. 115/735

Seligenstadtas, 1948 m. gegužės mėn. 25 d., antradienis

JERUZALĖJE TEBEVYKSTA SUNKIOS KAUTYNĖS

LONDONAS. Jeruzalėje ir vakar visą dieną vyko sunkios kovos, nežiūrint to, kad S. Tarybos pasiūlymu žydai buvo sutikę paskelbti ginklų paliaubas, arabai gi iki nustatytos valandos savo atsakymo nebuvo davę. Korespondentai praneša, kad arabams žydų gyvenamasis Jeruzalės senamiestis pavyks užimti tik tada, kai kiekvienas namas bus sugriautas. Daug pastatų jau dabar yra virtę tik griuvėsių krūva. Mieste jau dabar ima stigti vandens.

HAMBURGAS. Palestinos arabų taryba kreipėsi į Saug. Tarybą, kad ginklų paliauboms paskelbti laikas būtų pratęstas dar 36 valandoms. Kartu ji pareiškė, jog arabai su ginklų paliaubomis galės sutikti tik tuo atveju, jei Palestinoje bus atstatyta tokia pat politinė ir karinė padėtis, kokia ten buvo prieš š.m. gegužės m. 15 d. Pranešama, jog šitokią arabų nusistatymą parems ir Anglija.

MIUNCHENAS. Maroko sultonas išleido atsišaukimą į Maroko arabus, kuriuo reiškia savo pritarimą Palestinoje vykstančioms arabų išlaisvinimo kovoms ir pasižada ją kuo galėdamas paremti. Kartu jis kreipėsi ir į Maroke gyvenančius žydus, kuriems priminė, kad jie pirmoje eilėje yra marokiečiai, todėl privalo pamiršti sionizmą.

Izraelio valstybę de facto pripažino Pietų Afrika. Pripažinimo nutarimas praneštas telegrafu Izraelio valstybės užs. reik. ministeriui M. Sertokui.

AIŠKUS JAV NUSISTATYMAS AUSTRIJOS REIKALU

HAMBURGAS. JAV vyriausybė pranešė, jog dėl Austrijos taikos sutarties ji sutiks toliau tartis tik tuo atveju, kai bus rimto pagrindo manyti, kad sovietai nebereikalauja tam tikros Austrijos teritorijos perleidimo Jugoslavijai ir kai patys sovietai atsisakys nuo savo reparaacinių pretenzijų į Austriją.

PREZ. TRUMANAS KALBĖS DP ĮSILEIDIMO REIKALU

MIUNCHENAS. Pranešama, kad prez. Trumanas š.m. birželio 3 d. leis į kelionę po atskiras JA Valstybes, kur pasakys svarbias kalbas JAV užsienio politikos ir DP į JAV įsileidimo klausimais.

TRUMPOS ŽINIOS

MIUNCHENAS. Vakar Frankfurte a. M. viešame mitinge kalbėjo iš sovietų zonos atvykęs garsusis vokiečių komunistų vadas Wilhelm Pick ir kt. Savo kalboje jis smerkė bizono vokiečių ūkio tarybos veiklą, kuri tik skaldanti Vokietiją ir esanti Vakarų Sąjungininkų neaiškos politikos įrankis. Vienintelė Sovietų S-ga išėjo su aiškia ir atvira Vokietijos atstatymo programa. Pick šaukė visus vokiečius tvirtai laikytis tautinės vienybės ir veikti dėl Vokietijos valstybinės vienybės atstatymo. Jo kalba bent keliais atvejais buvo nutraukta mitingo dalyvių priešingais šūkais. W. Pick į tai atsakė, kad tie šūkiai rodo, kiek bizonoje dar esama elemento, degančio aklu kerštu ir neapykanta prieš Sovietų S-gą.

LONDONAS. 5 didesniuose Suomijos miestuose, komunistų partijai paraginus, streikuoja darbininkai, protestuodami prieš vidaus reik. ministerio komunisto Leino atleidimą iš pareigų. Miestreikių neprišieda tik socialdemokratų partijai priklausanč darbininkai. Padėtis Suomijoje pasidarė tokia rimta, jog jau atvirai kalbama, kad ji gali būti priversti prie vyriausybės krizės.

LONDONAS. Vakar dienos pošėdžiuose Gilė pareikalavo, kad Saug. Taryba paskirtų specialią komisiją Čekoslovakijos įvykiams ištirti. Sovietų atstovas tokiam siūlymui pasipriešino ir pareiškė, jog prieš tokios komisijos sudarymą jis pareiškė savo veto, kadangi tai esąs principinio pobūdžio klausimas. Tuo tarpu JAV atstovas sovietų išvedžiojimus užginčijo pareiškėdamas, jog čia turima reikalo tik grynai su procedūros klausimu, o dėl tokio klausimo veto teisė neleidiama naudoti. Debatai šino reikalu dar nebaigti.

LONDONAS. Madride po 25.000 pesetų pinigine bauda buvo nubauti 5 žymūs Ispanijos bankininkai už tai, kad jie dalyvavo nelegaliame Ispanijos monarchistų partijos susirinkime.

MIUNCHENAS. Anglija kreipėsi į Egipto vyriausybę, kad būtų paklusta Saug. Tarybos siūlymui paskelbti Palestinoje ginklų paliaubas.

HAMBURGAS. Jeruzalėje žuvo vienas amerikietis, dirbęs prie J. Tautų paliaubų komisijos kaip ryšių tarnybos tarnautojas.

STOVYKLOS KRONIKA

PRANEŠIMAS EMIGRACIJOS Į PRANCŪZIJĄ REIKALU. Rytoj, gegužės m. 26 d., 14 val. stovyklos salėje Prancūzijos emigracijos karininkas darys pranešimą apie emigracijos galimumus į Prancūziją. Visi stovyklos gyventojai raginami šio pranešimo išklausyti.

D I E N O S Ž I N I O S Nr.115/735

Seligenstadtas, 1948 m. gegužės mėn. 26 d., trečiadienis

ARABAI PANAUDOJO SUNKIUOSIUS BOMBONEŠIUS

LONDONAS. Kovos tarp žydų ir arabų Jeruzalėje ir visoje Palestinoje vakar su nemažėjančiu įkarščiu buvo tęsiamos toliau. Žydai vykdė priešpuolius prieš Jeruzalės apsupimo žiedą ir Tel - Avivo - Ghazoa ruože. Vakare arabai pirmą kartą panaudojo sunkiuosius bombonešius, kurie bombardavo žydų pozicijas.

Saug. Taryba dar 48 valandoms atidėjo jos skirtąjį laiką Palestinoje paliauboms paskelbti. Tasai laikas baigiasi šiandien 19 val. Arabų valstybių atstovai, susirinkę į Anamą, Transjordanijoje, nutarė pareikšti savo sutikimą dėl paliaubų, tačiau su sąlyga, jei Jungt. Tautos anuliuos Palestinos padalinimo nutarimą.

JAV senato finansų komisijos posėdyje buvo nutarta kreiptis į vyr. Maršalio plano vykdymo reikalų įgaliotinį Hoffmanną, kad pastarasis komisiją painformuotų, ar iš pagal Maršalio planą teikiamos paramos Anglija neteikia arabiškiesiems kraštams karinių medžiagų ir tuo būdu pažeidžia paramos nuostatus. Sąryšyje su tuo Londone pareiškiama, kad Anglija Artim. Rytų kraštams iš tiesų teikia karines medžiagas, bet tai vyksta pagal atskiras sutartis, kurios sudarytos prieš kelis metus. Tad parama, Anglijos gaunama pagal Maršalio planą, jokių pavidalų nėra nukreipiama į tuos kraštus.

SĄJUNGININKAI NEBESUTARIA DĖL VOKIETIJOS

LONDONAS. Jau nuo š.m. vasario mėn. Londone su trumpomis pertraukomis vyksta JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Benelikso valstybių įgaliotinių pasitarimai Vakarų Vokietijos reikalui. Paskutinėmis dienomis šie pasitarimai įstrigo į labai rimtus sunkumus. Prancūzija vis baiminasi, kad Vokietija nebūtų greičiau atstatyta, negu jos sugriautieji kraštai, kad ji tik su tam tikrais rezervais būtų priimta į Maršalio planą ir kad Ruhr sričiai būtų įvesta griežta tarptautinė kontrolė. Be to, nuomonių skirtumai dar labiau išryškėjo, kai Prancūzijos atstovai, reikalaudami tam tikrų apsaugos priemonių prieš galimą ateities Vokietijos agresiją, kartu pareikalavo turėti ir patikimų garantijų, kad JAV suteiks Vakarų Europai efektyvią karinę pagalbą tuo atveju, jei susidarytų pavojus iš Sovietų Sąjungos pusės. Tokios pagalbos garantijos ypatinagai yra reikalingos dabar, kad nei Vakarų Europos unija, nei regionaliniai gynybos paktai dar nėra sudaryti.

TRUMPOS ŽINIOS

MIUNCHENAS. Suomijos uostų darbininkų streikas, komunistų kurstomas, vakar dar labiau išsiplėtė. Streikuoti atsisakė tik socialdemokratų partijai priklausančieji darbininkai. Uostų rajonuose patrulinavo policija, kad dirbantiesiems netrukdytų streikininkai. Suomijos demokratų partija / vad. liaudies frontas / buvo šaukęs viso krašto darbininkus paskelbti generalinį streiką, tačiau tasai atsisaukimas nesusilaukė deramo atgarsio, kadangi suomių profesų jungos, kuriose vyrauja socialdemokratai, griežtai tam pasipriešino. Vakare Suomijos min. kabinetas buvo susirinkęs specialaus posėdžio.

MIUNCHENAS. Niujorke prasidėjo 6 Rytų Europos kraštų buv. ūkininkų partijų vadovų konferencija. Iš lenkų pusės joje dalyvauja Mykolaičikas, vengrų - Nagy ir t.t. Toje konferencijoje sudarytas buv. ūkininkų partijų sambūris, į kurį naujais nariais priimti lietuviai, estai, bulgarai, sudetų vokiečiai, kiniečiai ir kt. atstovai.

LONDONAS. JAV vyriausybė įteikė Egiptui ir Sirijai protesto notas dėl jų vykdomos jūrų blokados ties Palestina.

MIUNCHENAS. Port-Saido uoste, Egipte, sulaikytas vienas Australijos laivas, norėjęs plaukti į Haifą. Laivas turėjo pasikroves 10.000 tonų kvietinių miltų.

HAMBURGAS. Izraelio valstybės prez. dr. Weizmannas vakar kalbėjosi su prez. Trumanu. Po to spaudos atstovams jis pareiškė, jog prez. Trumanas į jo prašymus - suteikti Izraelio valstybei iki 100 milijonų dolerių sumos kreditą ir atšaukti ginklų į Palestiną išvežimo uždraudimą - žiūrėjęs palankiai ir pažadėjęs juos paremti.

HAMBURGAS. Anglijos pasiuntinys Paryžiuje kreipėsi į Prancūzijos vyriausybę ir prašė, kad ji dar neskubėtų su Izraelio valstybės pripažinimu.

NIUJORKAS. JAV užsienio reikalų ministerijos kalbėtojas pareiškė, kad šiuo metu JAV ir Sov. S-gos atstovai veda pasitarimus dėl atsiskaitymo už karo metu sovietams duotas prekes pagal skolinimo ir nuomojimo įstatymą.

MIUNCHENAS. Eleonora Ruzveltienė vėl išrinkta Jungt. Tautų žmogaus teisių apsaugos komisijos pirmininke.

MIUNCHENAS. Šv. Tėvas Pijus XII vakar privačioje audiencijoje priėmė specialų prez. Trumano atstovą Taylorį.

MIUNCHENAS. Bavarijos maitinimo ministeris dr. Schloegel pareiškė, jog sustiprinta akcija prieš maisto kortelių klastotojus jau davė tam tikrų rezultatų: suimta apie 250 tų kortelių klastotojų, kurių skaičiuje daugiausia yra rusų, lenkų ir bulgarų, gi vokiečių tėra vos keletas, bet ir tie patys tebuvo tik menki "detalistai". Iš tardymo duomenų matyti, kad kortelės buvo klastojamos ne tiek spekuliacijos reikalui, kiek sabotuojant visos Bavarijos maitinimą.